

УДК 355.237:37.02(477)

DOI <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.29.264317>

ВАЛЕНТИНА ОНІПКО

ORCID 0000-0002-2260-971X

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА І КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ: ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ПРОВІДНІ СКЛАДНИКИ

У статті в руслі проблеми розбудови і зміцнення Збройних Сил і правоохоронних військових формувань України актуалізовано потребу обґрунтування розвитку професійної культури майбутніх офіцерів у військовому ЗВО, що володіють методичними, дослідницькими та технологічними компетентностями.

Метою статті в руслі розгляду особливостей реалізації провідних методологічних здобутків сучасної теорії та практики професійної підготовки й досягнень гуманітарних та психолого-педагогічних наук у військовій сфері визначено актуалізацію питання підвищення рівня професійної культури майбутніх офіцерів засобами формування таких її компонентів, як методична, дослідницька й, технологічна компетентність.

Поняття «професійна компетентність» тлумачено як підпорядковане поняттю «професійна культура» і таке, що базується на професійних інструментальних компетентностях майбутнього офіцера, які містять: когнітивний складник – розуміння та використання ідей і концепцій; методичний складник – усвідомлення та керівництво фаховим довіллям, організація й оптимізація часу, а також уміння вибудовувати стратегії навчання, прийняття рішень та вирішення проблем; дослідницький складник – володіння спрямованими на вдосконалення й поліпшення знаннями, уміннями, навичками, готовністю та мотивацією до винахідницької роботи й упровадження її результатів; технологічний складник – здатності використовувати техніку, здібності та комп'ютерні навички інформаційного управління; комунікативний складник – лінгвістичні вміння й компетентності.

***Ключові слова:** професійна культура, майбутні офіцери, система методичних, дослідницьких та технологічних компетентностей майбутніх офіцерів, військовий вищий заклад освіти*

Постановка проблеми в загальному вигляді та вказівка на її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Розбудова демократичного та правового суспільства в Україні, реформування українських Збройних Сил і правоохоронних військових формувань надають особливого гостроти та важливості питанням підготовки кваліфікованих офіцерських кадрів з широким соціальним досвідом і високою професійною культурою. Професійна підготовка майбутніх фахівців є пріоритетним завданням військових закладів вищої освіти України, але не менш важливим завданням є розвиток особистості офіцера, який має необхідні знання, професійні цінності, високі моральні й громадянські якості, діє адекватно в професійних ситуаціях, упевнено використовуючи сучасні концепції гуманітарної освіти, морально-психологічної підтримки та збагачує компетентнісний складник професійної культури.

У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття), законах України «Про освіту» (2017 р.) та «Про вищу освіту» (2014 р.) визначено пріоритети державної гуманітарної політики щодо переорієнтації освіти на залучення особистості до глибинних пластів культури, гарантовано гармонійність виховання людини, оптимальне поєднання гуманітарних і наукових складників освіти; формування гуманітарного мислення, світоглядної та професійної культури.

Про необхідність розвитку професійної культури майбутніх офіцерів, оновлення освітньої складової у підготовці військових фахівців йдеться у відповідних документах Міністерства освіти і науки України, Законі України «Про Збройні Сили України», нормативно-правових актах Міністерства оборони України, Стратегії національної безпеки України, Воєнній Доктрині України. Для якісного оновлення освітнього процесу в закладах вищої освіти, де готують майбутніх офіцерів Збройних Сил України і правоохоронних військових формувань, особливого значення набуває проблема розвитку фахової компетентностей як базового складника культури, їх формування яких є фундаментальним запитом суспільства, особливо в обставинах військової інтервенції РФ та переорієнтування на цінності демократичних армій.

Підготовка майбутніх офіцерів – складний процес, на який впливають не лише науково-технічний і соціальний прогрес, а й досконале оволодіння сучасною бойовою технікою, навички управлінської діяльності, вміння встановлювати контакти з людьми, вести діалог, створювати атмосферу довіри й доброзичливості, надавати кваліфіковану допомогу військовослужбовцям та населенню. Завдання та функції офіцера передбачають забезпечення соціального спокою та стабільності в суспільстві, тому

різнопланові професійні компетентності як складники професійної культури майбутнього офіцера сприяють якісному виконанню завдань службово-бойової діяльності у мирний і воєнний час.

Аналіз найвагоміших публікацій, у яких започатковано розв'язання досліджуваної проблеми дав змогу виявити, що різноплановим аспектам професійної підготовки майбутніх офіцерів у військових вищих закладах освіти присвячено вагомий дослідження вітчизняних та зарубіжних учених: з філософії освіти (В. Андрущенко, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Кремень); теоретичних та методичних засад військової педагогіки (А. Вітченко, А. Зельницький, В. Маслов, М. Нещадим, В. Стасюк, В. Ягупов); підготовки офіцерів до управлінської діяльності (О. Бойко, Т. Мацевко, М. Руденко, Р. Торчевський, В. Шемчук); удосконалення навчально-виховного процесу та фахової підготовки майбутніх офіцерів, формування в них професійних знань, умінь, навичок та якостей, готовності до професійної діяльності (В. Васильєв, О. Діденко, В. Зелений, Д. Кобзін, М. Козяр, М. Костицький, О. Назаров, В. Медведєв, І. Платонов, М. Прадівляний, В. Примак, О. Тімченко, О. Телічкін, О. Тогочинський, В. Толубко, Г. Юхновець, С. Яковенко) та ін.

Значної уваги розвитку професійної культури особистості надають сучасні вітчизняні науковці М. Боришевський, О. Вишневський, В. Каплінський, В. Оржеховська; питання змісту професійної та педагогічної культури особистості розглядають І. Іванова, Л. Кравченко, А. Мар'яненко, О. Савченко, Г. Тульчинський, П. Щербань. Особливості окремих аспектів культури та компетентностей майбутніх офіцерів в останні роки досліджували А. Бухун, В. Васищев, Є. Денисенко, П. Оніпченко, М. Товма та ін.

Водночас, попри підвищений інтерес дослідників до проблем професійної підготовки майбутніх офіцерів, існує необхідність пояснення потреби оволодіння майбутнім фахівцем високою професійною культурою, що визначається як високий ступінь відповідності рівня розвитку особистості та підготовленості здобувачів вищої військової освіти до професійної діяльності; така культура передбачає наявність у них самосвідомості, самостійності, почуття самоповаги, вміння приймати рішення і нести відповідальність за власні дії і вчинки та поведінку підлеглих. Нові підходи щодо фахової підготовки майбутніх офіцерів зумовлюють усвідомлення ними значення наук про освіту як теоретичної основи процесу керівництва військовослужбовцями; це зумовлює необхідність перегляду пріоритетів у системі професійної підготовки майбутніх офіцерів, де, поряд із набуттям необхідних фахових знань, умінь і навичок набувають значущості складника компетентності – дослідницький, методичний, технологічний тощо.

Вирішення досі не вирішених аспектів розглядуваної проблеми, яким присвячено статтю. Оскільки недостатньо дослідженими залишаються методологічні, теоретичні та методичні засади розвитку професійної культури майбутніх офіцерів з урахуванням вимог сучасної військово-політичної обстановки, особливостей виховної роботи з особовим складом у Збройних Силах та правоохоронних військових формуваннях Української держави, існує необхідність розгляду окремих компонентів цієї культури майбутніх офіцерів для гармонізації військової освіти держави відповідно до викликів часу. **Метою** цієї статті є особливостей реалізації провідних методологічних здобутків сучасної теорії та практики професійної підготовки й досягнень гуманітарних та психолого-педагогічних наук у військовій сфері визначено актуалізацію питання підвищення рівня професійної культури майбутніх офіцерів засобами формування таких її компонентів, як методична, дослідницька й, технологічна компетентність.

Виклад основного матеріалу. У сучасних дослідженнях простежуємо відсутність єдиного підходу до тлумачення терміну «професійна культура», тому актуальності набуває цілісне вивчення сутності цієї дефініції. Так, С. Дружилов розуміє професійну культуру як сукупність способів організації і розвитку професійної діяльності, представленої в продуктах матеріальної і духовної праці, у системі професійних цінностей, професійних норм і переконань, професійних традицій, що обумовлюють ставлення фахівців до предметів і об'єктів їхньої діяльності, як результат засвоєння особистістю основних елементів культури співтовариства, як підсумок фахової соціалізації та ідентифікації особистості (Дружилов, 2000, с. 5). Інші вчені звертають увагу на той факт, що професійна культура є способом формування та реалізації соціальних сил суб'єкта діяльності, характеризує ступінь оволодіння професійною групою специфічним видом трудової діяльності в будь-якій сфері суспільного виробництва; зазначають, що культура професійної групи не завжди повною мірою відповідає особистісному характерові опанування людиною її професією; що професійна культура відображує особливості праці в умовах загального і спеціального розподілу, що цілком відповідає її об'єктивному осмисленню; акцентують, що професійна культура – це міра, якість діяльності людини у визначеній, чітко обмеженій сфері її професії, у тому виді діяльності, де вона відчуває себе комфортно, впевнено й розкуто (Лихачев, 1994, с. 7). У своєму дослідженні стосовно з'ясування ознак професійної компетентності майбутніх офіцерів у руслі їхньої фахової культури погоджуємося з науковою позицією Л. Кравченко, яка розглядає проблему співвідношення понять «культура» і «компетентність» у руслі ідей і положень культурологічного та компетентнісного наукових підходів: поняття «компетентність» ученою визначено як підпорядковане

поняттю «культура» і таке, що позначає передбачений нормативними засобами освітній чинник і традиційні підвалини розвитку цієї культури (Кравченко, 2020).

Нині у військових ЗВО об'єктивно назріла необхідність у руслі безперервного підвищення якості професійної підготовки майбутніх офіцерів такої організації освітнього процесу, у якому природно відбувалося б зародження і становлення найважливіших базових основ професійної культури майбутніх офіцерів, які під час військової служби отримують подальший розвиток (Васищев, 2020). Передбачається, що цьому сприятиме підвищення педагогічної компетентності всіх суб'єктів процесу формування засад професійної культури майбутніх офіцерів; вдосконалення методик навчання та виховання здобувачів вищої освіти з метою формування у них основ професійної культури; здійснення педагогічно спрямованого управління процесом громадянського самовдосконалення майбутніх офіцерів (Бухун, 2016).

Ми підтримуємо погляди вчених, які займаються проблемами професіоналізації підготовки військових кадрів (А. Дяков, В. Гусєв, А. Деркач, Л. Лаптев, В. Михайловський, С. Горбенко), які вважають, що компетентність і професіоналізм у сукупності утворюють професійну культуру, визначаючи основний зміст останньої. Зміст професійної культури офіцера базується на професійних інструментальних компетентностях, які містять: когнітивний складник – розуміння та використання ідей і концепцій; методичний складник – усвідомлення та керівництво фаховим довіллям, організація й оптимізація часу, а також уміння вибудовувати стратегії навчання, прийняття рішень та вирішення проблем; дослідницький складник – володіння спрямованими на вдосконалення й поліпшення знаннями, уміннями, навичками, готовністю та мотивацією до винахідницької роботи й упровадження її результатів; технологічний складник – здатності використовувати техніку, здібності та комп'ютерні навички інформаційного управління; комунікативний складник – лінгвістичні вміння й компетентності.

Аналізуючи тенденції формування методичної компетентності фахівців у сфері освіти та трансформуючи їх у освітньому процесі вищої військової освіти, ми виявили, що методичну компетентність здобувачів військової освіти необхідно розглядати з дуалістичних позицій: як закриту (постійна, незалежна від змін в освітньо-науковому та соціальному просторі), так і відкриту (динамічна система, що оновлюється відповідно з часу) категорію. Ми орієнтуємося на поняття методичної компетентності як категорії теорії особистості; як категорії теорії діяльності; як категорії теорії професійно-педагогічної підготовки; наголошуємо на тому, що методична компетентність майбутнього офіцера має відповідати вимогам відкритої категорії, тобто, набувати нового змістового наповнення шляхом накопичення професійного досвіду в порівнянні з уже наявними напрацюваннями. При цьому вагомого значення надаємо самоосвіті, яку вчені розглядають як вид діяльності, соціально-професійною функцією якого є самореалізація особистості – найскладніший вид освітньої діяльності, оскільки він пов'язаний із процедурами саморефлексії, самооцінки, самоідентифікації, з виробленням умінь та навичок самостійно набувати актуальних знань та трансформувати їх у практичну діяльність (Хатунцева, 2017, с. 15).

У зв'язку з тим, що професійна культура є багатоаспектною проблемою, вважаємо за доцільне акцентувати комплекс педагогічних вимог до формування методичної компетентності майбутніх офіцерів: 1) необхідним є розвиток позитивної мотивації до особистісної професійно орієнтованої самоосвітньої діяльності, спрямованої на активізацію особистісних цінностей та смислів майбутньої професії; 2) професійна діяльність має мати концептуальне обґрунтування, здійснюватися як безперервний процес, що забезпечує наступність аудиторної та позааудиторної роботи шляхом їх взаємодоповнення та взаємопроникнення (Хатунцева, 2017, с. 27); 3) використання потенціалу змісту професійної діяльності має бути спрямованим на розширення фахового діапазону, реалізації ціннісно-сміслових та діяльно-рефлексивних механізмів особистісно-професійного зростання кожного майбутнього офіцера (Васищев, 2020).

Реалізація першої позиції зорієнтовує с на стимулювання, спонукання, вибірковість та активність майбутніх офіцерів як суб'єктів діяльності. Дієвими механізмами розвитку мотивації при цьому визначено: самоактуалізацію (прагнення майбутніх офіцерів виявити та реалізувати особистісний потенціал); стимулювання самовиховання (чітке усвідомлення цілей позааудиторної діяльності, наявність установки на самовдосконалення); самоосвіту (цілеспрямована, особистісно-регульована позааудиторна діяльність відповідно до пізнавальних та професійних інтересів). Другу позицію можливо втілювати через розширення меж освітнього простору на основі міждисциплінарної інтеграції: використання можливостей військово-педагогічних дисциплін для пізнання специфіки професійного становлення та самопізнання, збагачення досвіду самореалізації у процесі підготовки. Це дозволить інтегрувати загальні, спеціальні та міжпредметні знання, вдосконалити професійно значущі якості майбутніх офіцерів, розвивати їхній досвід самостійного проектування власної військово-професійної життєдіяльності. Третя позиція передбачає стимулювання пізнавальної ініціативи здобувачів вищої військової освіти; при цьому пошуковий характер методики організації їхньої діяльності формується за

умов вільного вибору проектних технологій з поступовим переходом до міждисциплінарного усвідомлення професії. Мотивацію діяльності забезпечують методи «ситуацій успіху», використання життєвого досвіду, практичне застосування отриманої інформації тощо.

Дослідницький підхід у фаховій підготовці означає таку організацію освітнього процесу, яка передбачає самостійну усвідомлену активність здобувачів щодо набуття дослідницьких умінь та навичок (Сакун, Сінько, Данилевський, 2013). Ефективність дослідницької діяльності майбутніх офіцерів залежить від: інформаційного наповнення змісту навчальних дисциплін; рівня складності дослідницьких завдань; різноманітності форм та методів позааудиторної самостійної роботи; урахування дослідницьких інтересів майбутніх офіцерів; постійного оновлення бібліотечних фондів довідковою та науково-методичною літературою, методичними вказівками щодо організації самостійної роботи; розширення мережі електронних бібліотек (навчання з використанням електронного посібника (підручника), електронної лекції, конспекту, електронного навчально-методичного комплексу); пролонгованого контролю виконання науково-дослідних завдань. Таким чином, дослідницька компетентність має містити сукупність властивостей професійної культури особистості: наявність необхідних дослідницьких знань, умінь, навичок; готовність та мотивацію до дослідницької роботи та впровадження результатів досліджень. Взвзявши до уваги викладені вище формулювання щодо цього складника фахової компетентності, пропонуємо під «дослідницькою компетентністю майбутнього офіцера» розуміти інтегративну характеристику особистості, яка проявляється у її готовності до винахідницької роботи у військово-професійній сфері, володінні відповідними концептуальними знаннями, вміннями, досвідом, спрямованим на її вдосконалення й поліпшення. Отже, ми дотримуємося думки, що дослідницька компетентність є складною, інтегративною характеристикою особистості, яка надає можливість здійснювати науково-пошукову діяльність для вирішення професійних завдань.

З нею тісно пов'язаною є також технологічна компетентність, яка забезпечує відповідальне використання майбутнім офіцером педагогічних і виробничих технологій для вирішення науково-виробничих завдань військової професії. Актуальність формування у майбутніх офіцерів технологічної компетентності детермінується такими соціально-економічними чинниками: негативним впливом окремих аспектів технологічної еволюції на особистість, суспільство та державу; створення нових високотехнологічних виробництв і секторів економіки, передових військових технологічних укладів; впровадженням інноваційних технологій у всі сфери життєдіяльності суспільства і Збройних сил. Результати аналізу наукових досліджень свідчать, що технологічна компетентність проявляється у здатності майбутнього військового фахівця на основі знання форм, методів та засобів діяльності, професійних умінь та особистісних якостей забезпечувати ефективно застосування конкретних видів технологій діяльності, освоєння нових технологічних процесів, а також розробку та апробацію нових технологій. З одного боку, сучасному фахівцеві цивільної сфери діяльності необхідно не тільки володіти виробничими та соціальними технологіями, а й самому конструювати нові технології та втілювати їх у життя (Михайліченко, 2016). З іншого боку, висока динаміка технічного переоснащення Збройних Сил, зміна форм та способів збройної боротьби, необхідність ефективно управляти військовим підрозділом та вирішувати професійні завдання зумовлює наявність у майбутнього офіцера здатності та готовності використовувати існуючі та освоювати перспективні технології, тобто, володіти технологічною компетентністю (Чорний, 2009). Тому нині проблема формування у військовому ЗВО технологічної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів є досить актуальною.

Основними шляхами та способами формування технологічної компетентності майбутніх офіцерів визначаємо: розробку та реалізацію в ході професійної підготовки системи активних методів, які мають проблемно-дослідницький характер, моделюють види професійної діяльності; активізацію самостійної навчальної та науково-дослідної роботи здобувачів вищої військової освіти завдяки створенню на компетентнісній основі навчально-методичних комплексів; використання стратегій активного, колективного навчання, залучення майбутніх офіцерів до виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт; рішення майбутніми фахівцями під час підсумкової практики прикладних нетипових організаційних, управлінських та експлуатаційних завдань високого ступеню складності. При цьому діяльність майбутнього офіцера має оцінюватися насамперед як діяльність командира (керівника), а реалізація завдання формування технологічної компетентності фахівців цієї професійної групи потребує спеціальних досліджень та розробки сучасного навчально-методичного забезпечення.

Висновки з дослідження та перспективи подальшої розробки цього тематичного напрямку. Отже, інноваційний підхід до розуміння професійної культури майбутніх офіцерів має здійснюватися з метою формування складників фахової компетентності як основи такої культури. Особливого значення у цьому процесі надаємо методичному, дослідницькому та технологічному складникам компетентності, зорієнтованим на виховання і розвиток офіцера як творчого військовослужбовця, що успішно здійснює військову службу, постійно вдосконалює свої знання та культурний рівень в складних умовах

професійної діяльності. Проблема цілеспрямованого супроводу професійної підготовки майбутніх офіцерів для модернізації боєздатності Збройних Сил України в сучасних соціально-політичних обставинах є одним з найважливіших завдань, а її вивчення й дослідження на фоні реальних бойових дій зумовлює педагогічне й культурологічне обґрунтування організації цього процесу, коли формування фахових компетентностей розглядається як сукупність цілеспрямованих процесуальних дій суб'єктів (викладачів і здобувачів вищої військової освіти), оптимізацію аудиторної та позааудиторної роботи, що забезпечується через реалізацію особистісно зорієнтованих моделей взаємодії. Вагомим чинником ефективності такої підготовки військових фахівців має стати аналіз науково-теоретичних джерел і матеріалів з досвіду роботи, що дозволить тлумачити професійну компетентність майбутніх офіцерів як інтегративну основу професійної культури особистості, яка поєднує ті складники (дослідницький, методичний, технологічний), що забезпечують необхідні знання, вміння застосовувати відповідні методи, навички, ставлення та моделі професійної поведінки. У перспективі дослідження запропонувати показники для оцінювання складників професійної компетентності майбутніх офіцерів, які можуть стати предметом критичного аналізу вчених і фахівців військової сфери.

Список використаних джерел

- Алещенко, В. І. (2014). Актуальні проблеми формування культури службових відносин у майбутніх офіцерів. *Військова освіта*, 1, 15-27. Взято з <http://nbuv.gov.ua/UJRN/vios>
- Бухун, А. Г. (2016). Громадянська компетентність майбутніх офіцерів: допрофесійний етап розвитку та система компетентностей. В кн. *Педагогіка вищої та середньої школи: зб. наук. праць* (Вип. 3 (49), с. 209-220). Кривий Ріг: ВЦ КДПУ; Айс Принт.
- Васищев, В. С. (2020). Теоретичні основи розвитку загальнопедагогічної культури майбутніх офіцерів: принципи і методи роботи з особовим складом. *Імідж сучасного педагога*, 1 (190), 23-28.
- Дружилов, С. А. (2000). *Психологические проблемы формирования профессионализма и профессиональной культуры специалиста*. Новокузнецк: ИПК.
- Закон України «Про Збройні Сили України». (1992). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 9, ст. 108.
- Кравченко, Л. (2020). Правова культура і компетентність особистості: спільне й відмінне в культурологічному та компетентнісному підходах. *Імідж сучасного педагога*, 4 (193), 29-34.
- Лихачев, Д. С. (1994). Культура как целостная среда. *Новый мир*, 8, 3-8.
- Михайліченко, М. В., Рудик Я. М. (2016). *Освітні технології: навч. посіб.* Київ: ЦП «КОМПРИНТ».
- Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»*: указ президента №392/2020. Взято з <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
- Стасюка, В. В. (Ред.). (2012). *Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України*: підручник (Ч. 1). Київ: НУОУ.
- Сакун, О. В., Сінько, О. Г., Данилевський, С. П. (2013). Необхідність науково-дослідної діяльності курсантів під час навчання у вищому військовому навчальному закладі. *Військова освіта*, 1, 192-199. Взято з http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vios_2013_1_24.pdf
- Хатунцева, С. М. (2017). *Формування у майбутніх учителів готовності до самовдосконалення у процесі індивідуалізації професійної підготовки*: монографія. Харків.
- Чорний, В. С. (2009). *Військова організація України: становлення та перспективи розвитку*: монографія. Ніжин: Аспект-Поліграф.

References

- Aleshchenko, V. I. (2014). Aktualni problemy formuvannia kultury sluzhbovykh vidnosyn u maibutnikh ofitseriv [Current issues of forming a culture of service relations in future officers]. *Viiskova osvita [Military education]*, 1, 15-27. Retrieved from <http://nbuv.gov.ua/UJRN/vios> [in Ukrainian].
- Bukhun, A. H. (2016). Hromadianska kompetentnist maibutnikh ofitseriv: doprofesiinyi etap rozvytku ta systema kompetentnostei [Civic competence of future officers: pre-professional stage of development and system of competencies]. In *Pedahohika vyshchoi ta serednoi shkoly [Higher and secondary school pedagogy]: zb. nauk. prats* (Is. 3 (49), pp. 209-220). Kryvyi Rih: VTs KDPU; Ais Prynt [in Ukrainian].
- Chornyi, V. S. (2009). *Viiskova orhanizatsiia Ukrainy: stanovlennia ta perspektyvy rozvytku [Military organization of Ukraine: formation and prospects of development]*: monohrafiia. Nizhyn: Vydavnytstvo Aspekt-Polihraf [in Ukrainian].

- Druzhilov, S. A. (2000). *Psikhologicheskie problemy formirovaniya professionalizma i professionalnoy kultury spetsialista [Psychological problems of formation of professionalism and professional culture of a specialist]*. Novokuznetsk: IPK [in Russian].
- Khatuntseva, S. M. (2017). *Formuvannya u maibutnikh uchyteliv hotovnosti do samovdoskonalennia u protsesi individualizatsii profesiinoy pidhotovky [Formation of future teachers' readiness for self-improvement in the process of individualization of professional training]*: monohrafiia. Kharkiv [in Ukrainian].
- Kravchenko, L. (2020). Pravova kultura i kompetentnist osobystosti: spilne y vidminne v kulturolohichnomu ta kompetentnismomu pidkhodakh [Legal culture and competence of the individual: common and different in culturological and competence approaches]. *Imidzh suchasnoho pedahoha [The image of a modern teacher]*, 4 (193), 29-34 [in Ukrainian].
- Likhachev, D. S. (1994). *Kultura kak tselostnaia sreda [Culture as a holistic environment]*. *Novyi mir [New world]*, 8, 3-8 [in Russian].
- Mykhailichenko, M. V., & Rudyk Ya. M. (2016). *Osvitni tekhnologii [Educational technologies]*: navch. posib. Kyiv: TsP «KOMPRYNT» [in Ukrainian].
- Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku «Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of September 14, 2020 "On the National Security Strategy of Ukraine"]*: ukaz prezidenta №392/2020. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037> [in Ukrainian].
- Sakun, O. V., Sinko, O. H., & Danylevskiy, S. P. (2013). Neobkhidnist naukovo-doslidnoi diialnosti kursantiv pid chas navchannia u vyshchomu viiskovomu navchalnomu zakladi [The need for research activities of cadets while studying at a higher military educational institution]. *Viiskova osvita [Military education]*, 1, 192-199. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vios_2013_1_24.pdf [in Ukrainian].
- Stasiuka, V. V. (Ed.). (2012). *Moralno-psykholohichne zabezpechennia u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [Moral and psychological support in the Armed Forces of Ukraine]*: pidruchnyk (P. 1). Kyiv: NUOU [in Ukrainian].
- Vasyshev, V. S. (2020). Teoretychni osnovy rozvytku zahalnopedahohichnoi kultury maibutnikh ofitseriv: pryntsyipy i metody roboty z osobovym skladom [Theoretical bases of development of general pedagogical culture of future officers: principles and methods of work with personnel]. *Imidzh suchasnoho pedahoha [The image of a modern teacher]*, 1 (190), 23-28 [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy «Pro Zbroini Syly Ukrainy» [Law of Ukraine "About the Defense Forces of Ukraine"]. (1992). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR) [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR)]*, 9, st.108 [in Ukrainian].

ONIPKO V.

Poltava V. G. Korolenko national pedagogical University, Ukraine

PROFESSIONAL CULTURE AND COMPETENCE OF MAYBE OFFICERS: RELATIONSHIP AND PROVIDING WAREHOUSEHOLDERS

In the article, in line with the problem of rozbudovi i zmitsnennya Zbroinykh Forces and right-wing military formations of Ukraine, the need for the development of professional culture of future officers in the military ZVO, which should be methodical, advanced and technologically advanced, has been updated.

Metoyu statti in rusli rozglyadu Especially realizatsii providnih metodologichnih zdotukiv suchasnoi teorii that practice profesynoi pidgotovki th dosyagnen gumanitarnih that psycho-pedagogichnih Sciences at viyskoviy sferi viznachen aktualizatsiyu power pidvischennya rivnya profesynoi culture maybutnih ofitseriv zasobami formuvannya such ii komponentniv, yak methodically doslidnitska th, tehnologichna kompetentnist.

The concept of "professional competence" has been thumed as a suborder of the concept of "professional culture" and such that it is based on the professional instrumental competencies of a future officer, how to avenge: a methodical skladnik - understanding and ker_vnitstvo fahovim dokillya, organization and optimization of the hour, as well as reducing the vibudovuvat strategy of learning, solving and solving problems; doslidnitsky skladnik - volodinnya directing to a thorough improvement of knowledge, intelligence, skills, readiness and motivation to wine work and improvement of ii results; technologic warehousing – building of victorious equipment, zdibnosti and computer skills of information management; communicative skladnik – linguistic vminnya and competence.

Keywords: professional culture, future officers, system of methodical, advanced and technological competencies of future officers, military supreme pledge of enlightenment

Стаття надійшла до редакції 15.04.2022 р.